

Naše vlajka na Hindúkuš

ČS. EXPEDICE K NEDOSAŽENÝM VRCHOLŮM ■ SPORT A VĚDA RUKU V RUCE ■ NA VOZECH V3S AFGHÁNSKÝMI VELEHORAMI ■ CELÁ VÝSTROJ MADE IN ČSSR

Tim, čím jsou pro většinu sportů olympijské hry, jsou pro horolezce výstupy na velehorské vrcholy přesahující 7000 metrů, a zvlášť na takové, které ještě nikdo nezlezl. Stále jich ubývá. Horolezecké expedice různých zemí zdolávají v dramatickém úsilí jeden vrchol za druhým. Berou si přitom na mušku i ty nejobtížnější a nejdolejší. A právě na takové dosud nedosažené horské velikány se chystá letos v létě také čs. horolezecká výprava vedená Vladimírem Sedivým.

Na rozdíl od většiny ostatních sportovních výprav mohou horolezecké expedice přinést, a leckdy také přinášejí, i cenné vědecké poznatky. Vědecký výzkum bude mít významné místo i v naší výpravě na Hindúkuš. Je to vidět už z toho, že spolupořadatelem — vedle ústředního výboru ČSTV — je také Čs. akademie věd.

Výzkumný program expedice je dost mnohostranný. Parazitolog

dr. Milan Daněš bude zkoumat parazity savců v odlehlých oblastech, kde se stýká území Afghánis-

VĚDA, TECHNIKA, SPOLEČNOST

tánu, Pákistánu, Indie, Číny a SSSR, a kudy se nekontrolovatelně neznámými cestami mohou šířit z jednoho státu do druhého různé nákazy.

Naši horolezci chtějí během svého více než dvouměsíčního pobytu

v Hindúkuši proniknout až do nepronádaných oblastí, především do okolí hory Lungho. Pořízení spolehlivé mapy této oblasti a hlavně přesnější změřený výšky tamních horských vrcholů, to bude především práce inž. Miloše Matrase.

Zajímavý program vypracoval lékař výpravy dr. Jaromír Wolf spolu s dr. Josefem Dvořákem, ČSc., z Ústavu leteckého zdravotnictví. Bude se sledovat fyzická výkonnost člověka ve velkých výškách a studovat problém vysokohorské fyziologie. Tyto poznatky mohou mít nemalý význam především v letectví a kosmonautice.

Je udivivcí, jak naše výrobní a obchodní podniky dosud málo dovedly využít cest výzkumníků do extrémně drsných oblastí Země. Když odjížděli pracovníci Akademie věd do Antarktidy, na světový pól mrazu, očekávali jsme, že se různé podniky budou předhánět v žádostech o vyzkoušení toho či onoho svého výrobku jak v tropických, tak polárních podmínkách. U podnikatelů na Západě je to běžné. Celkem ochotně poskytují jednotlivým významným expedicím součásti výstroje a výzbroje, od konzerv přes obleky z umělé hmoty až po traktory, a žádají za to pouze jejich solidní vyzkoušení a podání zprávy. To je totiž nejlepší prověrka. Její výsledky mohou významně přispět ke zkvalitnění výroby a jsou také jeho nejlepším doporučením, hlavně pro export.

Zdá se, že horolezecká výprava do Hindúkuše tuto netečnost a nedoceníení ze strany naší výroby a obchodu konečně prolomila. Bude vybavena od A do Z našimi výrobky (většinou se slevou). Má za úkol podrobit je během cesty zkouškám, především z hlediska obalové techniky a trvanlivosti vzhledem k exportu do různých afrických a asijských zemí. V seznamu věcí, které s sebou poveze, najdeme konzervy a jiné potraviny Jihomoravské Fruty, Severočeských konzerváren, Průmyslu trvanlivého pečiva, Čs. čokoládo-

ven, Sdružení cukrovarů, Průmyslu mléčné výživy atd. Bude se zkoušet i speciální vysokohorské obuv skutečské Botany, nový typ stanů z Technolenu Lomnice nad Popelkou, krátkovlnné tranzistorové vysílačky pardubické Tesly, různé součásti oděvu a podobně. Celé zdravotnické vybavení poskytl výprave Ústav národního zdraví v Praze 1.

Výstup na dosud nedosažené sedmitisícové vrcholy je velmi náročný. Na materiál, ale především na lidi. Výpravu bude tvořit čtrnáct mužů, většinou zkušených horolezců střední generace. Důkladně, plánovitě se na svůj úkol připravují. Na únorovém soustředění v Roháčích vyzkoušeli v drsných podmínkách zimních hor hlavní součásti výstroje a vyžádali si různé úpravy. Nyní je trénink zaměřen především na získání větší vytrvalosti a na posilování. Pobyt v podtlakové komoře ověřuje schopnost aklimatizace a namáhavé práce ve vysokohorských oblastech.

Členové výpravy se všemi věcmi odletí kolem 20. června letounem Čs. aerolinií do Kábulu, hlavního města Afghánistánu. Odtud pojedou na dvou nákladních automobilech — pravděpodobně V3S —, které jim zapůjčí naše tamní vývozní společnost — cestou nestou až do srdce hindúkušských velehor. Tento úsek cesty bude měřit na 800 kilometrů. Až sem budou všechny náklady hrazeny v korunách, bez výdajů v cizích valutách. Teprve na nesjízdných úsecích bude zapotřebí najmout koně, muly a nakonec místní nosiče. Poslední kilometry a metry musejí však horolezci zdolat už jenom vlastní silou.

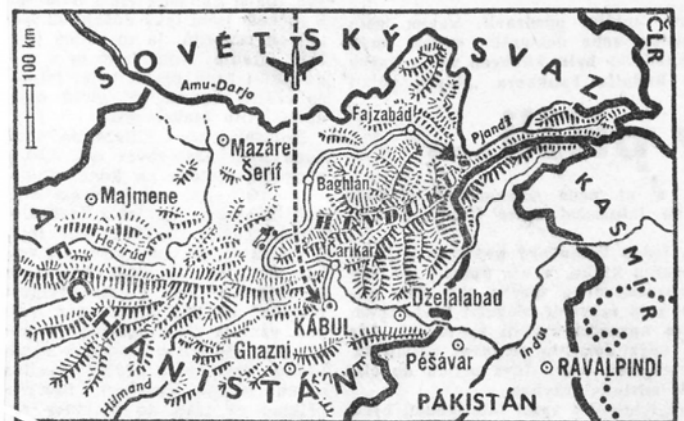
Dobrá příprava a vybavení i zaujetí pro věc — to jsou předpoklady, že expedice dosáhne svých doslova nebetyčných cílů. A že kameraman Čs. státního filmu František Valert a fotograf Vilém Hechel přivezou dokumenty o novém úspěchu našeho sportu, naši vědy i našich výrobků.

STANISLAV BARTL

HODNĚ ZDRAVÍ A ÚSPĚCHŮ, pohody i vůle na »velkou cestu« československých horolezců přál předseda ÚV ČSTV soudruh František Vodsoň vedoucímu I. čs. vysokohorské expedice Vladimíru Sedivému. Přátelskému rozloučení u předsedy ČSTV byl přítomen i tajemník ÚV ČSTV soudruh B. Pokorný.

Foto: P. Vácha

Schema cesty čs. expedice

KRESBA: F. REZNÍČEK